

Rapport från Egentillsyn

IM och Vuxenutbildningen

Rektor Johan Rombin
2023-08-24

Egentillsynenens syfte är att säkerställa skolornas arbete utifrån de styrdokument som gäller i skolan. Skollag, Läroplan och allmänna råd

Deltagare

Barn- och utbildningsnämnden: Ola Granath (KD)

Barn- och utbildningsförvaltningen: Evelina Bark-Nordin, Johan Rombin

Personal: Lena Wiberg Olsson, Peggy Schimana, Tina Ryde, Stefan Johansson, Marie Karlsson, Mats Kansbod

Elever: elever från IM Språk, SFI och vuxenutbildningen grund deltar.

Personal Vuxenutbildningen

Det finns en önskan från personalen att politikerna deltar mer i den dagliga verksamheten och de bjuds in att delta än mer under lektioner.

Personalen berättar att det sker mycket under en dag på vuxenutbildningen, människor från olika kulturer möts, det blir spännande och fina möten, samtidigt som det kan finnas osynliga hierarkier, som kan skapa oro.

SFI-personalen upplever att SFI ibland har ett oförtjänat dåligt rykte, inte bara här i Gagnef utan i hela landet. Att lära vuxna svenska där eleverna i vissa fall kommer från en skriftlös kultur, är analfabeter utan någon kunskap om en skrivande och läsande kultur, är utmanande och tar tid. Eleverna på vuxenutbildningen är så olika varandra. Personalen arbetar med helt olika arbetssätt för varje elev de möter. Eleverna har olika förutsättningar och det tar tid för de nyanlända att lära sig svenska. Eleverna på vuxenutbildningen, främst inom SFI, jämförs ofta med svenska ungdomar som har gått i skolan 9 år, vilket är en ojämlig jämförelse.

Personalen har en oro över de senaste nyheterna från regeringen, att SFI ska tidsättas. Personalen arbetar så nära och mycket med eleverna och ser att eleverna kämpar och vill lära sig snabbt, det finns frustration hos eleverna när de inte når fram fort nog och en studieperiod med avgränsad tid kan stressa eleverna mer och snarare slå ut dem, än motivera.

På Vård och omsorg studerar eleverna 3 terminer för att bli undersköterskor. Det finns krav på att eleverna har godkända kurser med sig innan de börjar studera, svenska 1 och samhällskunskap 1. Eleverna studerar 1 dag på plats i skolan, resterande tid är valbar för eleverna. Många av eleverna som studerar inom vård och omsorg har redan en anställning inom kommunen och studerar för att få yrkesbehörighet. Under studierna erbjuds tre praktikperioder. Det var svårt att få ut eleverna på praktik under pandemin, upplevs gå bättre nu. I dagsläget är det färre elever som studerar, relaterbart till att det är låg arbetslöshet i Gagnefs kommun. Inom vård och omsorg erbjuds studier med fri fart, dvs eleverna får studera i egen takt. Eleverna kan även studera till vårdbiträde. Personalen ser att eleverna i stor utsträckning klarar utbildningen. Personalen har en blogg, som skapades under pandemin, där ges extra stöd som exempelvis inspelade lektioner. Bloggen är ett fortsatt mycket bra komplement till den övriga undervisningen. Det finns slutligen en oro över att den låga lönen som vårdbiträde och undersköterskor har kommer leda till att kommunerna blir av med kompetent och utbildad personal på sikt.

Rundvandring i vuxenutbildningens lokaler

Deltagarna gör en rundvandring i lokalerna och även besök på lektioner i SFI. Personalen är mycket nöjd med lokalerna och trivs med att jobba här. Kan dock vara lite kallt i lokalerna ibland. Personalen inom vård och omsorg visar upp sina lokaler och den specifika utrustning som de behöver i sin undervisning. Lokalerna är renoverade sedan några år och håller en fortsatt hög och fin standard.

Elever vuxenutbildningen

Träffade elever som studerar på SFI på olika nivåer och en elev som läser upp behörighet. Det är en ny termin och eleverna har studerat några veckor. En av de som studerar på SFI arbetar samtidigt inom lantbruk. En annan studerar SFI C, har arbetat inom förskola, men vill gärna fortsätta arbeta inom bank som hon gjort i sitt hemland. En annan vill gärna utbilda sig till busschaufför. De berättar

att det är bra lärare, men ibland har lärarna inte tid att lära ut enskilt. Det är bra att det är små grupper och det känns bra att studera här. studiemiljön är lugn och eleverna uppskattar lärarnas engagemang.

Elever IM språk

Politiken deltar på lektion i NO och matematik med elever på IM. Det är uppstart med ny termin, till viss del nya kompisar och nya ämnen. Några av eleverna är färdiga med matematiken på grundskolan och får stöd att läsa matematik på gymnasienivå med hjälp av lärare på vuxenutbildningen. Under lektionen går läraren igenom subtraktion och addition. Eleverna får förklara begreppen och även berätta definitionen av det på sitt hemspråk. Några elever visar och förklarar hur de arbetat med detta i sin undervisning från hemlandet. Individanpassning för vardera elev görs ständigt.

Personal IM

Personalen upplever att det känns bra att jobba på IM och de trivs med arbetet, det är stimulerande och meningsfullt att arbeta med eleverna. Just nu saknar de en engelskalärare, annars finns det behöriga lärare för de teoretiska ämnena inom IM. Personalen önskar dock ha möjlighet att erbjuda mer undervisning i praktiska och estetiska ämnen, för eleverna är det viktigt att inte bara läsa teoretiska ämnen och i praktiska ämnen finns bättre möjligheter för dessa elever att få betyg. Eleverna på IM språk får gå 4 år, tills de fyller 20 år. De ukrainska elever som studerar nu, lär sig snabbt och flera av dem studerar även fortsatt via den ukrainska läroplanen. Det märks att dessa elever kommer från ett samhälle med skolbakgrund. Det är ofta svårt för IM språk eleverna att bli behöriga i engelska, att lära sig ett nytt språk, svenska, är svårt nog för dem. Engelskan behövs för att bli behörig till vidare studier.

Personalen upplever ett bra stöd från ledningen uppskattar att politiken gör egentillsyn. Ett medskick är att det är viktigt att det avsätts rätt resurser för dessa elever.

Eleverna känns drivna och är överlag motiverade till studier. Den Läroplan som finns är relevant och ligger i bra nivå för eleverna. De belyses igen att det är viktigt att eleverna får möjlighet att läsa de praktiska estetiska ämnena.

Samtal med Rektor

Politiken lyfter för rektor att personalen gärna vill ha mer besök av de lokala politikerna på IM och vuxenutbildningen, att personalen uppskattar att jobba i verksamheterna och att de trivs bra, samt att lokalerna är mycket bra på vuxenutbildningen. En studerande önskar ha kvällstudier för att möjliggöra att arbeta på dagtid. Vård och omsorg har ett lägre antal studenter just nu. Det beror till stor del på låg arbetslöshet.

Rektor belyser att han arbetar med tillitsbaserat ledarskap, viktigt för honom och även nödvändigt då han är chef över verksamheter som finns på olika ställen, han kan inte vara på plats hela tiden. Han upplever att personalen är trygga i sitt arbete.

En utmaning han ser framåt är att Skolverket 2025 gör all yrkesutbildning frisökningsbar, vilket innebär att kommunerna inte får säga nej till sökta utbildningar på annan ort. Inför detta behövs

samverkan på ett annat sätt. Arbete med detta pågår i dagsläge på DalaWux. Rektor lyfter även att den samverkan som finns inom DalaWux är mycket bra i hans roll som rektor.

Lokaler för IM känns ok för tillfället. Det är trångbott på Mockfjärdsskolan där IM finns, men samverkan med grundskolans Studio som ligger i samma lokaler fungerar bra. Det finns samverkan kring kollegialt lärande mellan IM och grundskolans personalgrupper.

Det pågående Erasmusprojektet är positivt för personalen. Det innebär bland annat intern utbildning för personalgruppen inom digitalisering. Man ser även över möjligheter för eleverna att göra APL utomlands.

Känslan har varit att IM/vux-verksamheterna varit lite utanför, det har blivit lite bättre med åren. Det finns ett stort engagemang och driv bland personalen att stötta sina elever.